

Miðstýringin í Útvarpi Føroya grundfest

STUNDUM hava menn tikið til orða — í speiskni ella skemti — Útvarp Arge, tá tað galt Útvarp Føroya. Ikki so lægið, tí Argemenninir hava sett sín sjónligu spor á henda »mentun-arstovnin«. Um útvarpsstjóran kann sanniliga sigast, at hann hevur staðið á odda at byggja upp og byggja út útvarp okkara, tí tað náddi hæddina fyri tveimum árum síðani fyri seinni at falla saman sum Rómarríkið. Tó sjálfandi saman við eini góðari manning, sum nú er farin í hvørt sitt heraðshorn.

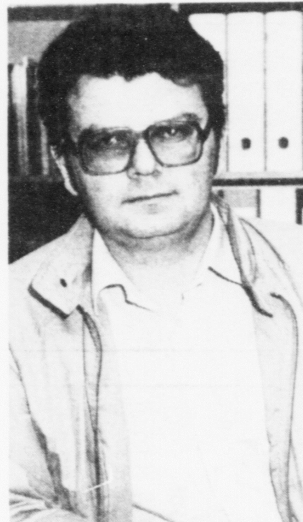
HANN hevur eisini sett við, og ávirkanin var so stór og avleiðingarnar so óhepnar fyri stovn og arbeiðslag, at síðsta heyst gjørdur eini 20 fólk, sum arbeiddi í útvarpinum av álvara vart við støðu sína við fullum stuðuli frá fákfelagnum — Starvsmannafelagnum. Drúgv og próvfast frágreiðing varð send landsstýrinum og tá tað hevði tað drúgva tíð at skera igjøgnum, fóru 20 fólk í verkfall fyri at leggja dent á støðu sína.

INNIHALDIÐ í allari frágreiðingini er ongantið almennakunngjørt, og tí kunnu vit og føroyski almenningurin bara gita. Hinvegin kom fram, at starvsfólkini, eftir at hava mannað nevnd at endurskoða bygnaðin, ynsktu ein nýggjan bygnað fyrri útvarpið. M.a. í teirri vón at fáa avgerðarrættin á fleiri hendur og koma burtur úr eini miðstýring.

GRUNDARLAG er síðani lagt fyrri nýggjum bygnaði við nøkrum deildum. Um tað er rætt ella ikki, duga vit ikki at meta um. Í løtuni er valla manning til nógv annað enn deildarleiðararnar. Ein treyt fyrri at fáa nýggja bygnaðin at virka eru greiðar reglur. Okkum vitandi eru slíkar ikki skrivaðar og hvør skrivur slíkar? Jú, helst leiðslan — ella tann nýsetti programleiðarin — og so eru vit helst komin líka vítt sum sitt.

Í SÍÐSTU viku tók landsstýrið ta avgerð at seta leiðarastarv tann mann in, ið beinleiðis og óbeinleiðis er atvoldin til, at 15 20 fólk — tíðindafólk og teknikarar — hava tikið til rýmingar seinast 5-6 árin. Summi eru farin í sjónvarpi. Onnur á aðrar almennar stovnar og onnur í privata vinnu.

KJARNAN í øllum útvarpsmálinum var ein persónur. Hóast hann er dugnaligur journalistur, so benda út tálisi frá starvsfólkunum í útvarpi

num á, at hann ikki dugir at fara við fólk, at samskipa, at eggja til, at góð taka at tað eru aðrar meiningar, at tað er neyðugt at starvsfólk eru kunnað um tað, sum hendur á stovnum osfr. Soleiðis hava vit skilt málid, og tí tóku 20 fólk seg saman seinasta heyst. Men hvat ger landsstýrið? Jú, gongur beint ímóti andanum í tí 20 starvsfólk ynsktu!

HEVUR landsstýrið ikki sett sær sjálvum spurningar sum: hvar fóru sendingar sum »Lív og líkindi«, »Færðsla og vikuskiftið«, »Orðabókina«, »Fiskivinnutátturin«, »reportasjan hóskevd« osfr. Hvi er tíðinda sendingin bara ein vónalig spegilsmynd av tí, sum hon var og hvi fór barnasendingin við hugflogi — lívi og sangi — í søguna? Tá landsstýrið ikki hugsaði um hetta, var tað so tí, at tað helt seg til innstillingina frá útvarpsnevndini? Avgjørt ikki. Sambært tí, sum er komið fram, var Bogi Godt fred innstillaður sum tann fyrsti. Øssur Wintereig sum nr. 2 og Jógvan Arge sum nr. 3. Altså helt landsstýrið seg heldur ikki vera bundið av innstillingini. Tí kunnu vit bara spyrja, um tað ynskti, at arvaftlgjan skal tryggast? Ella var tað av politiskum orsøkum? Ella tí nýsetti programleiðarin og varaútvarpsstjórin hevur megnað at fáa fólk og føroyska mentan at trivast væl í útvarpinum? Man »intelligensan« í Tjóðveldisflokkinum ikki hava ein súrligan ráka í muninum?

LANDSSTYRIÐ hevur tikið avgerð. Vit mugu so bara vóna, at nýggi programleiðarin — eitt starv hann áður sat í, uttan at farið varð fram eftir røttum — megnar at fáa fólk at støðast og byggja upp aftur útvarpið, tí nú hava føroyingar krav um eitt líkinda útvarp.

Sunnukvøldið — eitt gott sjónvarpskvøld

Las nú ein dagin, at fjølmiðlagranskarar eru farnir at gera meira burturur at kanna, hvussu ymiskt fólk fata sjónvarpstíllar, og hvat tey fáa burtur úr teimum boðskapum og heimsmýndu, sum sjónvarpið ber. Tað kann óivnað koma okkurt forvitnisligt burtur úr tí. Tann, sum er so framførur at ummæla sjónvarp, má hava tað í huganum og kanska gerast meira varin av tí — ella eisini ugga seg við, at tað er ikki so lætt at stýra meiningum og myndugleikatrugv, sum vit kanska halda.

Óivað hava fólk fingið nógv ymiskt burtur úr eini sending um »Tá figgindin er fittur«, tí har komu ymisk sjónarmið fram um, hvat tað vil siga, at figgindamyndin er vorðin ógreið, og at figgindin hevur einki navn. Dag og dagliga siggja vit

myndir av bardögum og valdsgærdum úr eitt nú Miðeystri, og tey fólkini munnu ikki ivast í, hvør figgindin er. Øðrvisi í londum, sum betur kenna kalt krigg enn blóðugar bardagar. Spurdir, hvør figgindin er, svaraðu danskir hermenn, sum løsu teir úr eini bók, at tað var ein »sandsynlig modstander«. — Týsk børn læra tíðliga orðið »bangin«, men tað tey ræðast er hernaðarvenjingar við lágtflugvandi stríðsfløgurum meira enn ein itokiligan »figginda«. Vit munnu vera fleiri, sum halda tað vera gott, at vit ónga greiða figgindamynd hava, ein vón um frið og tokka á jorð, men so er ikki hjá øllum — Natomenninir, ið finga orðið, høvdu ikki slept figgindamyndini — við henni dettur allur skilnaður fyrri at nytta pengar til vápna-

dubbing burtur, hermannayrkid verður skráðlað fyrri hetjudam, sum eisini sovjetskir hermenn í Afghanistan søgdu í einari aðrari sjónvarpssending, vit sou.

Tvær sendingar havi eg sæð um arbeiði hesar seinastu dagarnar. A útróðri við Brimnes var onnur — hugskotið er gott, trongligt er at arbeiða (og fotografera), men arbeiðsumstøðurnar umborð kundu verið betur lýstar, meira samband millum orð og myndir. Besti partur av sendingini var samrøðan við mannin, sum eisini dró fram tað góða, hann hevði at siga um sitt arbeiði. — Hin sendingin var um at drepa tarvkálvar í Lamba, har Mikkiál Joensen fekk knytt hugleiðingar um fortíðar síðir saman við nútíðar krøvum og arbeiðslag. Bæðar sendingar kundu væl verið styttrar

nakað, og spell at ikki meira verður gjørt við ljóðið — viðhvørt var so nógv ekko, at illa gekst at skilja hvat tey søgdu.

Sunnukvøldið var sum heild gott sjónvarpskvøld. Góðar kvinnumyndir í leikinum »To som elsker hinanden« og sendingini við Anniku Hoydal, sum segði nógv skilagott um sjónleikararikið og hvørji krøv hon setti til tað, bæði persónliga og meira al-

Altíð hava onkrar verið, sum hava viljað spreingja karmar og mark, og vit standa á herðunum á teimum og hava aðrar karmar at fara utum.

Hetta kvøldið sou vit eisini Kjørbreit fyrri 7. ferð, og sum aðrir ummælarar hava sagt, tykir mær, at enn eru teir, sum leggja til rættis, ikki komnir á rætta lagið at velja tilfar. Tann »skeivi vinkulin«, sum skuldi eyðkenna journalistikkini í Kjørbreit, er enn lítið annað enn at snara fototólinum, so myndin liggur á líðni. Var myndin úr dansinum úr Gundadalshøllini í so long og einstáttað, so mundi í meira lagi vera skarvað av tóttinum um Mykines-navnið, tí ilt var at fygja við, hvussu Ulf Zachariassen var komin fram til, hvaðan hann helt navnið koma og hvat tað merkti. Atti ikki tað, sum stóð skrivað á talvuni aftanfyrri, at verða brúkt til at stýða og lýsa hansara niðurstøðu? Tað kom ov lítið burtur úr tí.

Eitt vildi eg ynskt, og tað var at sloppið frá snávandi upplestri av lesarabrevum. Skulu lesarabrevskrivarar fram- at her, so burtur við hand-

ritinum, og takið heldur ein dyst við teir um teirra meiningar ella okkurt annað!

At enda bert eitt suff afturat: Á skránni stóð, at seinasta sending sunnukvøldið skuldi vera »Til vera«, og kanska sat onkur uppi og biðaði eftir at hoyra hana. Men uttan at gera vart við tað ella koma við umbering frammanundan ella aftan á, kom ein heilt onnur sending. Slíkt ber ikki til!

Elin Susanna Jacobsen

Útvarps- og sjónvarpsummæli

Vit geva tær eitt tónarkeftið

Høgri Andreassen

Radio & Musikkhandil
Smýrilvegur 6
Tlf. 19060